

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca/Vojnich-palotában
Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr.
Hétféli szám 2 kr.
Nyiltár soronkint 20 krajczár.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca/Vojnich-palotában
Hirdetési díjak:
a 16 részre felosztott oldalon
egy hely — a 30 kr. kincstári bé-
nyelítékekkel együtt — 1 frt.
1/4, 1/2 vagy egész évi hirdetések-
nél árkedezmény.
Kéziratok nem adtnak vissza

Politikai irányunk.

Lapunk mai száma már mint politikai lap jelenik meg, amiért is kötelességünknek ismerjük, hogy az olvasóközönséggel szemben politikai irányunkat főbb vonásaiban megjelöljük.

A szabadság és függetlenség felé törekszik minden lény, senki sem óhajt másnak az alárendeltje lenni. A sas inkább a sziklák kopársága mint az erdő puha lombja közé helyezi el fészekét csupán azért, hogy szabad legyen, hogy olyan helyen legyen, ahol még ha nélkülöznie is kell sok mindenfélét, mégis jól érzi magát, mert szabad és mindekitől független.

A szabadság és függetlenség ilyen vágya lebeg előttünk eszményképen, a mikor a politikai élet különböző pártjai és pártáryalatai állanak előttünk, mert mindegyiköktől függetlenül óhajunk lenni, a kormánypárttól éppen úgy mint a legszélsőbbeli ellenzékétől.

Bánffyra absolute nem akarjuk ráfogni, hogy nagy ember, sem hogy örökké fogja kormányozni Magyarországot — sem pedig, hogy Magyarországnak „általa” rendeletek útján eszközlendő kormányzata az alkotmányunk előnyére fogna történni — viszont ha Kossuthék átlépik azt a határt, amelyen túl a hazánk alkotmányossága érdekében kifejtett harc csak céltalan és az

ország ügyeit hátráltató küzdelem lesz: véleményünk nyílt kimondásától tartózkodni nem fogunk éppen úgy amint nem engedjük azt mondani, a mit egyes elfogult és politikailag és tán egyéb-ként is lekötött lapok mondtak, hogy a Kossuth által tervezett obstrukció a hazaárulással egy jelentőségű, mert az obstrukciót is mindaddig amíg bécsi minta szerint el nem fajul, parlamentarizmus eszköznek tartjuk.

A 67-es alkotmányt sem tekintjük abból a szempontból, amelyből azt a pártfegyelem nyomása alatt álló nemzeti párt a legutóbbi napokban is tekinteni kénytelen volt, amidőn abba a kényszerhelyzetbe jutott, hogy kénytelen volt törvényesnek elismerni egy törvénytelen állapotot, amikor elfogadta azt, hogy az alkotmánysértés törvényes eszköz.

Ezt a nemzeti pártot, amely a 67-es alkotmányunk kelleme hogy védbástyája legyen, nem ártalja az, hogy Magyarország azzal az Ausztriával áll most rendeleti összeköttetésben, ahonnan az alkotmányt száműzték, ahol az alkotmány egy összetört elnöki csengetyűből és egy téntával leöntött elnöki kabátból áll.

A Lajtnán túl Magyarország részéről átnyújtott kezét visszautasították az osztrákok, azok az osztrákok, akik a nagy Németország felé tendálnak és a

kik irigy szemmel nézik az ósdi Bécs mellett a viruló Budapestet.

S a magyar politika mégis mindezek daczára az 1867. évi 12. t. cikkiben statuált önrendelkezési jogot nem hogy kihasználni nem akarja, de az ott megengedett előnyöket még igénybe venni sem óhajtja.

Vagy ha akarja is, de minden esetre oly rettenetes módon akarja azt elhalsztani, hogy ez már magában véve is nagy hiba.

S a míg egyrészt a kormánynak ezen tarthatatlan álláspontja áll előttünk, másrészt még előttünk állnak a liberalizmusnak azon elvitathatlan eredményei, amelyek nagyrészt ezen kormánynak és pártjának uralma alatt erősödtek meg.

Nem szándékunk tehát egy percig is meggyőződésünket titokban tartani és nyíltan, késedelem nélkül fogunk mindenkoron rámutatni a hibákra, bárhonnan eredjenek is azok. Ha mi magunk is tévedünk — mindenkoron szívesen vesszük majd, ha bárki is tévedéseinket jóakarattal kiigazítja.

Jól tudjuk, azt, hogy a vidéken a nagy közönségnek meg vannak budapesti lapjai, amelyek kinek-kinek a tetszése szerinti pártállással vagy pártállás nélkül politikai irányt jelölnek.

Jól tudjuk hogy nem is volna kívánatos, hogy az olvasóközönség a fő-

TÁRCSA.

Karriér.

Született 18**

Óromére áldomást csapott a familia, a melyre hivatalos volt a város egész hivatalos apparátusa, mert hiszen az öregre árvaszéki elnök volt.

A keresztelest maga a prépost végezte, a kiról gonosz nyelvek azt ták, hogy nemesak lelki rokonságban

Az iskolákban, amíg az ellenörzes nélküli fokon álló elemit járta, egy pár ebédre való invitáció meghozta a tanító bácsiktól a kívánt kalkulust és minden nehézség nélkül bejutott a gimnasiunba.

Itt már nagyobb küzdelembe került a bukási elkerülése, de a veszedelmesebb professzorok correpetálásának a megszerzése és a nexus érvényesítése kihuzta a gyereket egy pár alsóbb osztályon keresztül.

Természetes, hogy a bizonyítványok, daczára az erősen dolgozó protekciós apparátusnak nagyon közel jártak a secunda háttárhoz.

Az ötödiknél azonban, hajótörést szenvedett a lokális befolyás és előállott annak a

kényszerűsége, hogy Halas, Kecskemét sőt mentő intézelek igénybe vétessenek.

Itt nem is tartott tovább 6 évnél amíg a hátralévő három osztályt elvégezte és királyi kegyelem útján a maturát harmadszorra letehetette.

Mint önkéntes, természetesen a legsnei digabb fiuk közé tartozott, lateiner, bugris és zsidó elemekkel pedig csak azon, küönben nem ritka alkalmakkor érintkezett, amikor pénz dolgában meg volt szorulva.

Az egyetemen nem azért vannak országgyűlési profeszorok, hogy a Józsi bácsi és a Laci bácsi révén ne lehessen kieszközölni a legnagyobb jóakaratot az alapvizsgáló ifjura számára.

Ilyen esetnek köszönheti különben Semayer Gyurka is, hogy daczára készületlenségének s Pulszky Gusztival szigorított bizottságának csuszott át az első alapvizgán. Ugyanis az protezaló bácsik elmondták a profeszoroknak, hogy a névsorban a harmadik fiú az akit majd át kell ereszteni, és Laci barátunk aki a harmadik volt a névsorban egy izgatott cukassza folytán annyira angazsálva érezte magát, hogy ott nem hagyhatja a kompaniát hanem inkább le maradt a szigorlatról, és így Szredencsits László helyett

Seemayer Gyurka lett a harmadik, aki így po'yára áproezsáldott az első alapvizgán, anélkül, hogy ehhez, amint később a gentry fiúk felháborodással konstatálták a legtavolabbi jogos igénye lett volna.

Később persze e protekciót újból igénybe kellett venni és itt már vagy rosszakaratból vagy szórakozottságból, de bizony elhasalt az atyámfia.

Amikor az apja szemrehányást tesz neki: — Hogy bukhattál meg, mikor írásban kaptad meg előre a kérdéseket? elkéseredten azt felelte:

— De mikor nem is azt kérdezték ami föl volt írva.

Természetes, hogy ilyen apróbb balesetek dacára eljutott odáig, hogy haza telegrafálhatta apjának: Az absolutoriumot fényes sikerrel letettem.

A mi tudvalevőleg abból áll, hogy 8 félévét aláírták a tanárok.

Ezzel a magas qualificatióvil méltóan kellett a politikai carriéret megkezdeni. Mint hogy gorombáskodni jól tudott, a legközelebbi üresedésnél megtették szolgabírónak a központi járásban, föltéven, hogy a parasztokkal bánni tud.

Tudott is, mert róla maradt fenn, hogy

Lajos, Deák, Andrássy Gyula gróf, Eötvös, Petöffy Sándor, Kölcsey, Vörösmarty, Arany János, Kisfaludy Károly, I. Ferencz József Magyarország apostoli királya, Erzsébet királyné, Liszt Ferencz, Jókai Mór, Munkácsy Mihály, Ezután minden hónapban 10 bélyeg arckép jelenik meg. Egy-egy bélyeg ára 1 krajczár, az album félvászonkötésben 60 kr. egész vászonkötésben 90 kr. Kiadja Wiesner J. Budapesten Eötvös ut 46.

S Z I N H Á Z.

A bányamester december 14-én új szereposztásával került színpadra. Roderik herceget Mihályi Ernő énekelte Keresztély Flóra helyett, Nellit Pedig Sugár Aranka befogsága folytán, Torossy Katicza. Az előadás így is sikerült volt. Különösen Mihályiról elragadta tással nyilatkozott a közönség. Remek volt az a kettős melyet Ledofszkyval énekelte: „Bármilyen legyen a kedvesem”... Megismételték. Ledofszkyról már mult alkalommal dicsérőleg emlékeztünk meg és ezen véleményünket a mai előadás után is fenntartjuk. Torossy Katicza éneke közel sem jöhet a Sugár Arankához, de játéka kiállja vele a versenyt. Olyan könnyedséggel, othoniasággal egyik sem mozog a színpadon, mint ő. Az előadás többi résztvevőiről már elmondtuk bírálatunkat.

A könyvtárnok. Mosek vigjátéka. Bemutatták decz. 15-én. A tartalmáról ennyit: „fulchra „acies sed celebrum non habet.” Sokat mutató üresség. Nem is új ezme, hogy valaki felhasználja másnak a szerepét és aztán tévedésben tart egy egész társaságot, miglen kívül a való és a játékosok, meg a közönség jól nevetnek a sikerült becsapáson. Jelen esetben Csiszér foglalta el annak a könyvtárnoknak a szerepét, akit Martlandék felfogadtak és belépését várják. A házi kisasszony beleszeret a könyvtárnokba és amikor ez kezét megkéri, jön a valódi könyvtárnok és az egész társaság örömeire kívül, hogy az alkönyvtárnok Macdonoldnak (Rélay), a házigazda kedves barátjának az unokaöccse. Amíg mindennek tudásához eljutunk, addig egy-két epizód fűszerezi a darabot, mely nagyon nehezen indul a bonyadalom felé. Bohózatos jelenetekben nem szegény, de a szellemességnek egyébként teljes híjával van. A jól kigondolt furcsa helyzeteknek ügyes összeállításán kívül egyetlen szellemes mondat, élvezetes társalgást sem hallottunk. Az előadás különben közepes sikert ért el. Csiszérnek kellett volna uralni az egész vigjátékot, de ő már skálában játszott, mint a melyet a darab megkíván. Nagyszerűt, olyat a miről az ember előadás után is szeret beszélgetni, nem produkált Boross ügyes volt kis szerepében. Legjobban tetszett a közönségnek Tábori (Rober) a valóságos könyvtárnok; Lomniczy (Fábson szabó) és Lomnicziné mint társalgónő.

NYILTTÉR*)

Tekintetes szerkesztőség!

Bár általában azon véleményben vagyok, hogy felekezeti bélyegnek nem tartoznak a nagy nyilvánosság elé, mégis ez alkalommal az idő rövidsége miatt másként a híveket nem értesíthetvén, tisztelettel kérem a tek. szerkesztőséget, hogy a helybeli izrt hitközség előjáróságához küldött alábbi átiratoma egész terjedelmében b. lapjukban közzétenni szíveskedjenek.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Mélyen tisztelt Előjáróság!

Tudomásomra esett, hogy a hitközség képviselő-testületének f. hó 8-án rabbiállásom véglegesítése tárgyában hozott és a nagygyűlésre szóló meghívóban közzétett határozata hitközségünk mélyentisztelt főrabbi irányában kegyetlenség foglaltatik annyiban, hogy a véglegesítéssel egyidejűleg a főrabbiszékre vonatkozó utódlási jog is kimondatott.

Amidőn köszönetet mondok a mélyen tisztelt előjáróságnak és képviselőtestületnek a személyem iránt tanúsított szíves és kitüntető bizalmáért és előzékenységeért; amidőn mindennekellát a tek. Előjáróság és közgyűlés előtt hangsúlyozni kívánom azt, hogy az egész utódlási kérdés nekem eszemagában sem volt, hanem értesülésem szerint az Előjáróság kebelében hozott felsejre; amidőn egyszersmind azon meggyőződéssem is kifejezést adok, hogy az utódlási jogkimondásával a tek. Előjáróság és közgyűlés sem akart egyebet, mint az én itteni jövőmet teljesen biztosítani azon esetre is, ha a hitközségnek állandóan két rabbija volna és bizonyára mi sem állott távolabb a tek. Előjáróságtól és közgyűléstől, mint a hitközségünk ősz főrabbi iránti tiszteletet és kegyeletet megsérteni: azon forró óhajtásomat nyilvánítom ki a váratlanul felmerült félreértés folytán, hogy személyem ne hozassék összeköttetésbe olyan enunciatióval, amely említett félremagyarázásra alkalmat szolgáltatna.

Bármilyen legyen is a nagygyűlés határozata és bármilyen essék is ki az én elhatározásom, nincs melegebb kívánságom, mint az, hogy ugyanakkor, midőn az itteni hitközségben elfoglalt állásom tekintetében a döntés bekövetkezik, a hitközség érdemű főrabbi ne legyen megsérte érzelmeiben, de súlyt helyezek arra is, hogy a hitközség egy tagja sem legyen megsérte a főrabbi iránti kegyeletében.

Nagyon kérem ennél fogva a mélyentisztelt Előjáróságot, illetve képviselőtestületet, hogy szívesen összehívott ülésben méltóztatassék kimondani hogy a nagygyűlés elé pusztán a véglegesítés iránti határozat bocsátatik.

Szabadka, 1897. december 15-én.

Kiváló tisztelettel
Dr. Klein József.
rabbi.

KIADÓ ES LAPTULAJDONOS:

Krausz és Fischer könyvnyomdája Szabadkán

13144 sz. tkvi : 897.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. trvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai keresk. és iparbank és csatlakozott társai végrehajthatónak Tumbász Ignácz végrehajtást szenvedő elleni 960 frt 340 frt 340 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. trvszék (a szabadkai kir. jbiróság) területén levő a Szabadka város határában fekvő a szabadkai 2564 sz. betébe A I 22882. hr. sz. 3. h. 940 □ öl 22883 hrsz. 153 □ öl 22884 hr. 433 □ öl 22885 hr. sz. 1013 □ öl 21891 hr. sz. 163 □ öl 22892 hrsz. 608 □ öl 23356 hr. sz. 1h 1418 □ öl területű Tumbász Ignácz nevében álló sebesicsi szántó a C. 2. sorsz. a özv. Tumbász Mihályné javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartása mellett 1530 frban ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik s illetve ha a fenti ingatlanok vételára figyelemmel Matkovits Jakab, mint a fenti haszonélvezeti jogot megelőző rangsorozatu elsőbbséget nyert egyik jelzálogos hitelező által 13171/97 tk. sz. az okmány szerűleg kiállított kérvényében előadott lemondási nyilatkozatára a haszonélvezeti jogot megelőző jelzálogos hitelezők bekebelezett követelését 1500 frtot meg nem utná az árverés hatálytalanná válik és az ingatlanok nyomban a haszonélvezeti jog fentartása nélkül elárvereztetnek elrendelte, és hogy a fentebb

megjelölt ingatlan az 1898 évi január hó 5-ik napján d. e. 9 órakor a szabadkai kir. trvszék, teleknyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 153 frtot készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1897. november hó 15-ikén, kir. törvényszéknél mint tkvi hatóság.

Dr. Eperjessy Béla,
kir. törvsz. bírő.

Dr. Blum László
orvostudor

és
fogorvos

lakását Petöfi-utca 88. sz. (fapiacz) saját házába (1-ső emelet) helyezte át

Testgyógyászati gyógygymnastikai és
massage-intézet Szabadkán,

Eötvös-utca, 61. sz. alatt, a főposta közelében.

Kitűnő gyögmód a csont és izomrendszer megbetegedéseinek, a gerincoszlop káros elferdülésének, valamint az izmok csuszos bántalmainál, továbbá sikerrel alkalmazható renyhe székletnél és aranyeres bántalmaknál.

Betegfelvétel naponta d. u. 1-3-ig.

Rendelő orvos:

DR. HEISZLER J. orvos

Legdivatosabb ékszerek, láncok, gyűrűk, a legkitűnőbb svájci zseborák, ébresztők, díszes ingaórák stb. a legolcsóbban vásárolhatók úgy készpénzen mint

előnyös részletfizetésre
5 évi jótállás mellett.

SERÉNYI

elsőrangú arany, ezüst, ékszer és óra-gyári raktárában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 34. sz. I. em.
Audemars Frères genfi óragyár vezérképviselője.
Az orosz czár udvari szállítója.
Ő Felsege I. Ferencz József legmagasabb elismerése 1873.

Vidéki megbízásokra különös gond fordítatik.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.